

ACCADEMIA NAZIONALE DEI LINCEI

ANNO CCCLXXI - 1974

QUADERNO N. 191

**PROBLEMI ATTUALI
DI SCIENZA E DI CULTURA**

**IV Congresso Internazionale
di Studi Etiopici**

(Roma, 10-15 aprile 1972)

TOMO II

(SEZIONE LINGUISTICA)

ROMA
ACCADEMIA NAZIONALE DEI LINCEI
1974

IV SEDUTA

12 aprile 1972 - ore 16.30

Presiede il prof. J. Tubiana

HAILE GABRE KRISTOS

POESIA E CANTI POPOLARI TIGRINI

Tutti sappiamo l'importanza che hanno i canti e le poesie popolari nella vita comune di tutti i popoli. Se presso i popoli più evoluti e moderni la poesia sembra assai diminuita, è veramente grande cioè importante presso gli antichi popoli, e quelli di differente cultura. La poesia, il canto sono l'espressione psicologica della vita e del costume di un popolo, consacrazione di osservazioni, di avvenimenti storici, di esperienze vissute, di pensieri, di usi, tradizioni e costumi, orma e sigillo del decorso del tempo.

Poesia per la gioia, poesia per la tristezza. Ciò spiega l'interesse che fino dall'antichità mostrarono per così fatte manifestazioni dell'anima popolare anche persone insigni per intelletto e per scienza. Non so quali sono stati i motivi e le cause filosofiche che spinsero Omero a raccogliere delle poesie greche. Sta di fatto però che uomini insigni di ogni tempo raccolsero in varie forme (di antologia) le poesie popolari del loro tempo.

Nel mondo orientale non c'è che non sappia i salmi di Davide, Re di Israele. Alla regola generale non sfuggono le genti etiopiche e le popolazioni Tigrine. Anche Abba Jacob ha voluto raccogliere le poesie e i canti popolari tigrini in una forma di antologia, nel suo libro intitolato « ገናን ፡ ተረጎን ፡ ምስላን ፡ ናይ ፡ ቀደሞት ፡ 1941 ፡ ዓ ፡ ም ፡ ኢ » = cioè storie, fatti e proverbi degli Antenati Asmara (1941), in cui da una parte invita alla nuova generazione di impegnarsi ad apprendere il nuovo progresso e la nuova civiltà, dall'altra parte esorta a non trascurare la cultura e la tradizione dei propri Antenati. Esempi di questo invito e di questa esortazione l'abbiamo in due poesie molto significative dello stesso autore qui tradotte, una dedicata all'utilità e all'importanza della scuola, l'altra al tempo e al lavoro.

Abba Jacob Ghebreiesus nacque a Hebo il 25 marzo del 1881 secondo il nostro calendario etiopico. Giovanissimo entrò nel Seminario Minore di Accur, poi di lì passò al Seminario Maggiore di Kerene. Ivi il 26 marzo del 1905 fu ordinato sacerdote. Dopo parecchi anni di intensa attività il 27 aprile del 1920 assunse la carica di Delegato del Vescovo nella sezione di Hamasien. Nel 1926 passò a Saganeiti, qui dopo parecchi anni di attività di vario genere in campo sociale e religioso fu esonerato dalla carica di Delegato del Vescovo e divenne un semplice parroco di Meareba. In questo periodo senza trascurare la sua attività di parroco si dedicò alla pubblicazione di alcune sue opere: 1. un libro guida per la predicazione di tutte

pale alimento dell'uomo sempre pronto come un banchetto bandito, chi non conosce il tuo significato non venga preso in considerazione. Tutti stiamo (prudenti) e stiano attenti che non ti perdano, a ciascun uomo un testimone.

O lavoro, lavoro chi ti desidera chi ti apprezza ha scelto una buona strada (via) che conduce alla salvezza. È una persona fortunata ed onorata alla quale tu dici: aprite presto, presto.

Orsù giovane mettiti a tuo agio, rimbecca le maniche per il lavoro, prima che venga il giorno in cui sarai chiamato così vedendoti attivo, ti conservi in vita a lungo.

Veramente chi onora e dà fama all'uomo è il lavoro. Colui che ha le mani incallite dal lavoro sembra piuttosto il cielo che si prepara per un temporale, non credere che sia un cavallo che galoppa dopo aver spezzato la corda che legava le gambe.

(Abba Jacob Ghebreiesus)

Saluti e benvenuti formulati in versi in occasione festosa.

- Benvenuti genitori e signori (principi) per vedere e sentire i frutti dei vostri figli. Battete le mani o voi donne mandate (emettete) trilli di gioia, poiché noi siamo fortunati, in quanto abbiamo trovato veramente un tesoro, infatti lo studio è la luce del mondo, senza lo studio il cuore non sente, ed il cervello si atrofizza, come uno stagno che emana (un puzzo) cattivo odore. Se qualcuno ha parole sfavorevoli verso lo studio non dargli retta. Orsù istruite i vostri figli, alla fine non ritornerà a nostro svantaggio. Non barcollate come uno che ha le gambe malsicure (malferme). Il forte si riconosce dalla saldezza dei suoi passi. Evviva, dite evviva è giunta buona novella, poiché abbiamo visto il progresso dello studio del nostro paese. Regnerà pace e concordia tra figli e genitori. Ben tenete presente o genitori, non indietreggiare, bensì procedere compatti e concordi.

(Abba Jacob Ghebreiesus)

I. አውሉን ግሰን ።

1. - ግሰ ፣ ንግሰ ፣ አቕዲሞም ፣ ከይሀሰቡ ፣ ብድንገት ፣ ከም ፣ ዝደርስዎ ፣ መረደኢ ።

ሀደ ፣ ጊዜ ፣ ደጊያት ፣ ግሕራይ ፣ ናብ ፣ መርዓ ፣ ምስ ፣ ወሪደ ፣ ንዘርከይ ፣ ሀይለም ፣ ድግሃ ፣ ነዚ ፣ ግሰስ ፣ አቕዲምኩም ፣ ሀሰብኩም ፣ ዲኩም ፣ አትብልዎ ፣ ወይ ፣ ኸው ፣ ይመጽኦኩም ፣ በልዎ ፣ አቀዲምና ፣ ንሀሰቦ ፣ አይኮናን ፣ ኸውንከ ፣ ብድንገት ፣ ይመጻና ፣ በሉም ፣ እም ፣ አብ ፣ ዳስ ፣ ምስ ፣ አተው ፣ ሃየስኪ ፣ ነዘን ፣ ዝእላላላካ ፣ አኩርዩን ፣ በልዎ ፣ ኸቡ ፣ ንሱ ፣ እንክንገደው ።

አታ፣ እዚአተን፣ እዚአተን፣
 ንጸዕዳ፣ ግፍ፣ ይገብራሉ፣ ናተን፣
 ነታ፣ ላሕሚ፣ ይገብራሉ፣ ናተን፣
 ነቲ፣ ብዕራይ፣ ይገብራሉ፣ ናተን፣
 ነቲ፣ በቅሊ፣ ይገብራሉ፣ ናተን፣
 ነቲ፣ ብረት፣ ይገብራሉ፣ ናተን፣
 ነቲ፣ ሽመት፣ ይገብራሉ፣ ናተን፣
 ኩብ፣ ትርኩ፣ ዝኸፍእ፣ ግዝአተን፣
 ኩብ፣ መጋዝ፣ ዝበልሕ፣ ኩራርምተን፣
 አንበሰ'ዶ፣ ትአስር፣ አብ፣ እቶን፣
 ውሕጋ፣ ግዶ፣ ተከዘ፣ ይጥመግተን፣
 ንሀንቲ፣ ዘይኮነ፣ ንኩላተን፣
 ምኩሕ፣ እንተ፣ አሉካ፣ ንዓንዶ፣ ከግዶ፣ ፍተን =

(ዘርአይ፣ ኃይሉም፣ ድግሣ =)

2. - ነዘይ፣ ሰሚዕን፣ ምክ፣ ኩረያ፣ ደጊያት፣ ግሕራይ፣ ሃዩስኪ፣ ሀጀኸ፣ አ ስሕቀን፣ በልዎ =

ከዛቕረን፣ ኢዩ፣ ከጸወተን፣
 መዓል፣ ንጉሥ፣ ዝወልዳ፣ ንሳተን፣
 መዓል፣ ራእሲ፣ ዝወልዳ፣ ንሳተን፣
 መዓል፣ መኳንንት፣ ዝወልዳ፣ ንሳተን፣
 መዓል፣ አቡን፣ ዝወልዳ፣ ንሳተን፣
 ነቶም፣ ከሀናት፣ ዝወልዳ፣ ንሳተን፣
 ብዓንተቦ፣ (እኖይ)፣ ግርያም፣ ዝቐብአተን፣
 ዓደኸ፣ አይኹን፣ ብዘይካተን = በለን፣ ደሕርዚ፣ ዓለላሉ፣ ይበሃል =
 (ዘርአይ፣ ኃይሉም፣ ድግሣ =)

3. - ከም'ዘይ፣ ብደንገት፣ ንሀደ፣ ሣፊተይ፣ ዝደጉዓሉ =
 መሪባኹም፣ በዓል፣ ግምጃ፣ ጉድፍ፣
 ከራርኹም፣ ሳሕቲ፣ ዘይገድፍ፣
 ጭፈታኹም፣ አፍንጫ፣ ዝነድፍ፣
 እዚአ፣ ጸውዮክ፣ አብአ፣ ግድፍ = በሉ =

(ግሰ)

4. - መሊሱ፣ እቲ፣ ሳፊታይ፣ እስኪ፣ ነዘ፣ ጽንጽያ፣ ግበረሉ፣ በሉ =
 ጽንጽያ፣ ጽንጽያ፣ ሃገር፣ ትገዝእ፣ ብጥብያ፣
 እንዳ፣ ንጉሥ፣ ንክኻ፣ ሰብአያ፣
 ነዘ፣ ጸሕሊ፣ ንስኻ፣ ሰብአያ፣
 ዘይትሪድእ፣ አንስቲ፣ እንተእወያ፣
 ዘይጥምዝሕዝሕ፣ ሰአንናልካ፣ ምያ =

(እገለ =)

5. - ወይዘሮ ፡ ድንቅነሽ ፡ ሀውቲ ፡ ሕፃይ ፡ ዮሐንስ ፡
ንጉሥ ፡ ምኒልክ ፡ ናብ ፡ ዓዳዋ ፡ ምስ ፡ መጹ ፡ ዝገጢማኦ ፡ ግጥሚ ።

ሚሊሊኸይ ፡ ሚሊሊኸይ ፡ ቤዛ ፡
እንታይ ፡ አምጽአኩም ፡ ሰብ ፡ ዘይቢሉ ፡ ገዛ ፡
ባርያን'ዶ ፡ ትገብሩ ፡ አይነበርኩምን ፡ ብአዘዛ ፡
ወርቅን'ዶ ፡ ትገብሩ ፡ አይነበርኩምን ፡ ብአዘዛ ፡
ስብሕትን'ዳ ፡ ትገብሩ ፡ አይነበርኩምን ፡ ብአዘዛ ፡
ፈረስን'ዶ ፡ ትገብሩ ፡ አይነበርኩምን ፡ ብአዘዛ ፡
ጻሕልይን'ዶ ፡ ትገብሩ ፡ አይነበርኩምን ፡ ብአዘዛ ፡
ሞሊሊኸንታይ ፡ አምጽአኩም ፡ ሰብ ፡ ዘይቢሉ ፡ ገዛ ፡

(ወይዘሮ ፡ ድንቅነሽ ።)

6. - ግሰ ፡

ግሰ ፡ ግሰ ፡ አክለ ፡ ዓብይ ፡ አብ ፡ ዓራቱ ፡
ኪኸይድ ፡ ሪትሪቱ ፡
እስኪ ፡ እንገንኦ ፡ ሕተቱ ፡ ቀይሕ ፡ ኮር ፡ አልዒሉ ፡ ዕብዮቱ ፡
ፈረቃ ፡ ዝምቀል ፡ ምስ ፡ አሕዎቱ ፡
እስኪ ፡ እገለ ፡ ሀሊፍኩም ፡ ሕተቱ ፡
ጉራእ ፡ ዓቢ ፡ ዓዲ ፡ አልዓሉ ፡ እብዮቱ ፡
ፈረቃ ፡ ዝምቀል ፡ ምስ ፡ አሕዎቱ ፡
እሰከ ፡ ንመረታ ፡ ሐለቶኩም ፡ ሕተቱ ፡
እንበይቶ ፡ አልዒሉ ፡ እብዮቱ ፡
ፈረቃ ፡ ዝምቀል ፡ ምስ ፡ አሕዎቱ ፡
እስኪ ፡ ንተድረር ፡ ሀሊፍኩም ፡ ሕተቱ ፡
ሀዲስ ፡ ዓዲ ፡ አልዒሉ ፡ ዕብዮቱ ፡
እስሲ ፡ ንገላ ፡ ሕጺን ፡ ሐሊፍኩም ፡ ሕተቱ ፡
ዓዲ ፡ ገሃድ ፡ አልዒሉ ፡ ዕብዮቱ ፡
ፈረቃ ፡ ዝምቀል ፡ ምስ ፡ አሕዎቱ ፡
ኪለው ፡ ጠፈኩም ፡ ነናየባቱ ፡
ሕደግናዮ ፡ ቃንዳ ፡ መለኸቱ ፡
ክሳብ ፡ ዘመጽዎ ፡ ሰብ ፡ ርበቱ ፡
ንሕና ፡ ጥራሕ ፡ ደና ፡ ሕግቃቱ ፡
ዘይሐይፍዶ'ሉ ፡ በብተርቱ ፡
ደም ፡ ይቀድም ፡ ደም ፡ ይድሐር ፡ ቢሉም ፡ እንተ ፡ ተማጉቱ ፡
ወዲ ፡ ቅሺ ፡ ክንፈ ፡ ንደ ፡ ቅርሺ ፡ ፍትሕ ፡ አቢሉ ፡ እንተ ፡ ሃቦም ፡ ኩብ ፡
ቅናቱ ፡
ፍንክል ፡ እንደኦ ፡ በሉ ፡ ከም ፡ ዝምቱ ።

(አይተ ፡ ዘርአብሩኸ ፡ ወዲ ፡ ክፍሉ ፡ አኸሩር ።)

7. ግሰ፡ ወይ፡ ግጥሚ፡

እዚ፡ ዘመን፡ እዚይ፡ ዘመን፡ መላልሶ፡
ቀሺ፡ ከሉ፡ ዓለም፡ ዘቆድሶ፡
ሰብአይ፡ ከሉ፡ ሰበይቲ፡ እትቁርሶ፡
ክልቢ፡ ከሉ፡ በገዕ፡ ትናኸሶ ።

(ተበሀለ፡ ይበሃል፡ እገለ ።)

8. - ግሰ፡ ወይ፡ ግጥሚ ።

ከመይ፡ ኢኻ፡ አባ፡ ነጋ፡ (ራእሲ፡ አሉላ)፡ ጉይታ፡ ነሉም፡
ጉይታ፡ ሕግሴን፡ ገይታ፡ ሰራዩ፡ ገይታ፡ አከለጉዛይ፡ ገይታ፡ ነሉም፡
ገዛእትና፡ እም፡ መጹ፡ ብምስራ፡ አቢሉም፡
አብ፡ ሰሐጢ፡ ቅልቅል፡ እንክትብሉም፡
አብ፡ ሕቆአም፡ መድሕጹ፡ (ሳንጃ)፡ ተክላክሉም፡
አብ፡ አእጋርም፡ ቁርበት፡ ጠጠቅሊሉም፡
ፈሪሆም፡ ነቢርም፡ ተሸቢርም፡
ንሰግይ፡ ደዩቡ፡ ሕዊ፡ ተቃቂጺርም፡
ሕነ፡ ጉዛኻ፡ አውደቆም፡ ቂቂጺሬም፡
መቀንዕ፡ ጢፈእኻ፡ ሰሚ፡ ዝፋናም ።

(ሐንቲ፡ ተንበነይቲ ።)

9. - ግሰ፡ ንኹብኩብታ፡ እተገጥመሉ፡ ግለት፡ ንኹብኩብታ፡ ቀጥቀጡ፡ ዝ

ብል ። አዋጅ፡ ምክ፡ ተአወጀ፡ እተገጥመ ።

ወይለዩ፡ ወይለዩ፡ ወይለዩ፡
ብዘይ፡ ዕርቂ፡ ብዘይ፡ ሸግግለ፡
ብዘይ፡ ፍርዲ፡ ብዘይ፡ ምግልጋለ ።
እገረፍ፡ አለኩ፡ ጨዓ፡ ገይረ፡
አቦይ፡ እንተ፡ ዝርእስ፡ እንታይ፡ ምገበረ፡
ብሐዘን፡ ግዳ፡ ኪቆሉ፡ ምሐደረ ።
አነስ፡ እንተ፡ መትኩ፡ ሐደ፡ ቆልዓ፡
አቦ፡ እንተለኒ፡ ዝረደእ፡ ብሸዓ፡
ንአይስ፡ ቅተሉ፡ ቆልዓ፡ ኢዩ፡ ቀልዓ፡ ቀልዓ፡
አቦይ፡ እንተመጸ፡ ግዳ፡ ብጉሕ፡ ጥዳ፡
ቂላዕትክን፡ ሒዝክን፡ ከይትነበዓ፡
ተስካር፡ ከይትሰእና፡ ከሉ፡ መርዓ ።

እገለ፡ (አ-ገ-ግ-ገ.)

10. - ማሰ፡ ወይ፡ ግጥሚ ።

እስኪ፡ ብኸይ፡ ዓበይቲ፡ ቁልዑ፡
በታ፡ ዝሐዘ፡ ተጸጊዑ፡ ፈረስ፡ ዝሐዘ፡ ተጸጊዑ፡
በቐሊ፡ ዝሐዘ፡ ተጸጊዑ፡
ቀሚሽ፡ ሸመት፡ ዝሐዘ፡ ተጸጊዑ፡
ገንዘብ፡ ዝሐዘ፡ ተጸጊዑ፡ ሰብ፡ ዘለዎ፡ ተጸጊዑ፡
ብሰማያት፡ ክሳብ፡ ትሰርዑ፡ ኣነ፡ ተወጸዓክ፡ ክሰብ፡ ስዓ ።

(እገል ።)

11. - ማሰ፡ ወይ፡ ግጥሚ ።

ማሰ፡ ንአይተ፡ ናይ፡ ሀደ፡ ዓርኮም፡ ከይምትኩ፡ እስኪ፡ አልቅሰለይ፡ ም
ስ፡ በልዋ፡ ዝገጠመለም ።

አይተ፡ ናይ፡ አይተ፡ ናይ፡ ብርኹኹም፡ አምጺኡ፡ ዘይጠባዩ፡
ዓቀብ፡ እንተ፡ ረኣኹም፡ ትሀከዩ፡ ዓይንኹም፡ አምጺኡ፡ ዘይጠባዩ፡
ንትፈላጥዎ፡ ሰብ፡ ትጋገዩ፡ እዝንኹም፡ አምጺኡ፡ ዘይጠባዩ፡
እንተ፡ ጸወዓኩም፡ ዎይ፡ ትኣብዩ፡ ንስኹምዓ፡ ኩም፡ ኣርጋን፡ እዩ ።

12. - ማሰ፡ ደበሳይ፡ ወዲ፡ ምሁር፡ አኹሩር፡ ንወልዳ፡ ወዲ፡ ማሕሩ፡ አኹሩር፡ አልቅሰለይ፡ ምስ፡ በሉ፡ ዝገጠመሉ ።

አንገብ፡ ኢኻ፡ ወዲ፡ ምሁር፡ አንገብ፡ (ከተማ)
ሕቆኻን፡ ብርከኻን፡ ኩብ፡ ዝእጉብ፡
ብርከኻን፡ ርእሰኻን፡ ኻብ፡ ዝላገብ፡
ጸሀይ፡ እንክሉ፡ ኻብ፡ ዝብለኻ፡ ገብገብ፡
አንገብ፡ ኢኻ፡ ወዲ፡ ምሁር፡ አንገብ፡
አብ፡ አንስቲ፡ ደቅኻ፡ ካብ፡ ትምገብ፡
ትርኤ፡ እምበር፡ ዓለምደ፡ ትጽገብ
ክሳብ፡ ሎሚ፡ እኻ፡ ዝጸናሕክ፡ ዓገብ፡
ትርኤ፡ እምበር፡ ዓለምደ፡ ትጽገብ፡
አንገብ፡ ኢኻ፡ ወዲ፡ ምሁር፡ አንገብ ።

13. - ማሰ፡ ወይ፡ ግጥሚ ።

ሰበይቲ፡ አቦይ፡ ደበሳይ፡ ነዊሕ፡ ዝባን፡ (ሠራይ፡)
ዓቢይ፡ እንተ፡ በልካዩን፡ ምንጫን፡ ኳልባን፡
ጎሳ፡ እንተበልካዩን፡ ቆጫን፡ ጸባን፡
እንዳ፡ አቡን፡ ዮናስ፡ እኳ፡ ጠፈኡዎ፡ ቁርባን፡

የፍልሕክን ፣ የጠጥዕክን ፣ ደእ ፣ ምበር ፣ ከም ፣ ጉላን ፣ ከም ፣ ጋባን ፣
ኢድክን ፣ ዝመልሰልክንስ ፣ ኣይትረኽባን ።

(እገለ ።)

II. - መደብ ፣ መልቀስ ።

1. - መልቀስ ።

ተስፋዝጊ ፣ ዓንድማርያም ፣ ቀይሕ ፣ ኮር ። ጉሒላ ፣ ንዝነበረ ፣ ንሐጉስ ፣ ወ
ዲ ፣ ተዓረ ፣ ገሪእ ፣ ዘልቀሰሉ ።
ሃይደት ፣ ኢኻ ፣ ወዲ ፣ ተዓረ ፣ ሃይደት ፣ ላም ፣ ድሪርካ ፣ ከም ፣ አንበሳ ፣ ጉ
ንደት ፣
ጉሪደኻ ፣ ከንደይ ፣ ዘይሀረደት ፣ ደንበ ፣ ተኸለይ ፣ ብኣኻዶ ፣ ዘይበደት ፣
ሃይደት ፣ ኢኻ ፣ ወዲ ፣ ተዓረ ፣ ሃይደት ፣ ደንበ ፣ ማይ ፣ ጸዕዓ ፣ ብኣኻ ፣ ዘይ
በደት ፣
ደንበ ፣ መሪጉዝ'ዶ ፣ ብኣኻ ፣ ዘይበደት ፣ ሃይደት ፣ ኢኻ ፣ ወዲ ፣ ተዓረ ፣ ሃ
ይደት ፣ ወየ ፣ ወየ ፣ ሥጋ ፣ ዝበልግት ፣ ነፍሲ ፣ ፈደት ፣
አብ ፣ ደጋ ፣ ሰማይ ፣ ከንታይ ፣ ተፈርደት ።

2. - መልቀስ ።

ዕዋል ፣ ወዲ ፣ ማእሰ ፣ በዓል ፣ ደቂ ፣ ሸሀይ ፣ ዓንሰባ ፣ ንልባብ ፣ ዳፍላ ፣ ደ
ቂ ፣ ሸሀይ ፣ ዘልቀሰሉ ፣ አብ ፣ ምቱ ።
ከመይ ፣ እልኩም ፣ ውዓልኩም ፣ ጉይታ ፣ ፈረስ ፣
እንታይ ፣ ዘመኑ ፣ ኢዩ ፣ እዝይ ፣ ዘመን ፣ ሕምሽምሽ ፣
እኸሊ ፣ ዘይእቱ ፣ ዝሀሪሰ ፣
ጸባ ፣ ዘይሰቲ ፣ ዝኣንሰሰ ፣
ሃይማኖት ፣ ዘይቢሉ ፣ ዝቀሸሸ ፣
ፍትሒ ፣ ዘየውጽእ ፣ ዝነገሠ ፣
ይደብስኩም'ከ ፣ ኢዮብ ፣ ዝደበሰ ።

3. - መልቀስ ።

አ'ሆይለ'ዶ ፣ ከልቀሰልኩም ፣ ሓንቲ ፣ ካብ ፣ መላእኸቲ ፣ እንፈቱ ፣ አጋንንቲ ፣
መማሀሪን ፣ ከለው ፣ ምስ ፣ ካህናት ፣ መንግስተ ፣ ሰማይ ፣ ምልክቱ ፣ ሰቲ ፣
ንገሃንም ፣ እሳት ፣ ምልክቱ ፣ ለይቲ ፣
ነፍሲ ፣ ጠፍአት ፣ ምስ ፣ ሥጋ ፣ ከንዝቲ ።

(ሐንቲ ፣ ደጉዓተይቲ ።)

4. መልቀስ =

ወርሐ : ለይቶ : በዓል : ማእረባ : ንኸንቲባ : ዓንዳ : አኸረር =
 ከመይ : እኹም : ከንቲባየ : ዓንዳ : ወዲ : አስገደ : ዓቢይ : ዝምላዳ :
 ወዲ : ስኪሕ : ዓቢይ : ዝምላዳ : ወዲ : ሃብተማርያም : ዓቢይ : ዝምላዳ :
 ከመይ : ኢኹም : ከንቲባንከ : ዓንዳ : ሃባ : ላም : ኢልኩም : ሰብ : ተሕ
 ርዳ :
 ሃባ : ጣእም : እልኩም : ሰብ : ተሕርዳ :
 አከለጉዛይ : ዝብልኹምስ : ማይኸ : ወለዳ :
 አብ : ሰረርጊ : ዋለላ : እንተተአጉዳ : ንሶት : እንደአሉም : ሰብ : አንዳ :
 ይብልዓንንከ : ከንቲባየ : ዓንዳ : ቀጢን : ብርኪ : ከም : ውላድ : ጠለ : ብዲ :
 ይብልዓንንከ : ከንቲባየ : ዓንዳ : ንጉሥ : ምተ : ነጋሪት : ሰንደዳ =

5. - መልቀስ =

በሻይ : ወልደገብርኤል : ዳግሣ : ንበሻይ : ብርሃነ : ከንቲባ : ወልደይ : ም
 ስ : ምቲ : ዘልቀስሉም =
 ወዲ : ወልደይ : ዝበልእ : መኒዑ : ወዲ : ሃጉስ : ዜበልእ : መኒዑ :
 ገደፍኩምናይ : ምስ : ቁልዑ : እንተ : ጸዋዕካዮም : ዘይሰምዑ :
 እንተ : ለአካዮም : ዘየቀንዑ : ሐይው : ጸውዑና : ሐይው : ንዑ =

6. - መልቀስ =

ንሐጉስ : ወዲ : ዓንዳ : ሠገነይቲ : ዘልቀስሉም :
 እዚ : ዓዲ : እዚይ : እንታይ : ኢይ : አንዳ :
 እዚ : ጽሕዲ : እዚይ : እንታይ : ጽሕዳ :
 ወይ : አሕሩስ : ኮይኖም : አይልብዲ :
 ወይ : አስላም : ኮይኖም : አይነግዳ :
 ሐቆም : እንደዮመ : አብ : ሰይጣን : ኪኸዳ :
 በርብዓ : ጸም : ስብሐቲ : ላም : ዝሀርዳ :
 ይብልዓንንከ : ሐጉስ : ወዲ : ዓንዳ :
 በዓል : ሮማይ : ከም : እንዳ : ሹም : ዓጋመ : ወልዲ =
 (ወርሂ : ለይቶ : መግረባ =)

7. መልቀስ =

አይተ : ዑቕቢት : አሸራ : ደጉዛይ : ንአይተ : ሸመ'የናይ : በአል : ደጉዛ
 ይ : ውግእ : በለሳ : ምስ : ደጊያት : ውቤ : ከዋግኡ : ምስደቆም : ንዝሞ
 ቱ : ዘልቀስሉም =
 ከመይ : ኢኹም : ሸመ : የናይ : ፈረቆ : ከተማ :
 ወለደካዮም : እንኩብ : አሚነ : ሐማ :

እካ፣ ዘይወሰካ፣ እንካብ፣ ጉርዘ፣ ውሽማ፣
 አዕቢካዮም፣ ብሐደ፣ ኩርማ፣
 ሰሊምካዮም፣ ብጎብስ፣ ብጨማ፣
 ሐደው፣ ከይተሀድምም፣ ንሳሊማ፣
 ሐደው፣ ከይትበሉም፣ ቅርሻ፣ ብሰርማ፣
 ገበርካዮምዶ፣ መፈተን፣ ዕላማ፣
 አሰርካ፣ ዝርከባ፣ ሌማ ።

8. - መልቀስ ።

አይተ፣ ዑቅቢት፣ አሸሪ፣ ደጉዛደ፣ ንወዶም፣ ዘልቀሱሉ ።
 አታ፣ አነ፣ እንታይ፣ ኢዮ፣ ዝብሉ፣
 አይተ፣ ናብልሸ፣ እካሉ፣ አብጭዓሉ፣
 ሐደ፣ ወዲ፣ ገቢሩ፣ ጸሎሉ፣
 አይተ፣ ገብራይ፣ እካ፣ አሉ፣ እብ፣ ሃዳድም፣
 ሐደ፣ ወዲ፣ ቀቲሉ፣ ኢሉ፣ ኩድም፣
 አታ፣ አነኸ፣ እንታይ፣ ኢዮ፣ ዝብሉ፣
 ናቲ፣ ወሲዳ፣ ናተይ፣ ግደፈለይ፣ ከለ ።

9. - መልቀስ ።

ክልተ፣ ጠበብቲ፣ ምስመቱ፣ ሐደ፣ ዓርኮም፣ አብ፣ ቀብርም፣ ዘልቀሶ ።
 ደቂቦይ፣ ደበሳይ፣ እዮም፣ ክልተ፣ መዘና፣
 አእዳዎም፣ አእጋርም፣ ከምዚ፣ ናትና፣
 አፋቶም፣ አሰናኖም፣ ከምዚ፣ ናትና፣
 ምሉእ፣ አከላቶም፣ ከምዚ፣ ናትና፣
 ብዘመን፣ አልሐሸ፣ አንበጣ፣ በልዓና፣
 ብዘመን፣ ብልቱግ፣ ብክፋእ፣ ጠመና፣
 ንሳቶም፣ ደአ፣ ተሰዳ፣ ቅድመና፣
 ዝብሊ፣ ከይኖም፣ ሰብ፣ ይኸኑ፣ ይብሉና፣
 ዓርኪ፣ ሕፋም፣ ሃንትን፣ ነይረአና፣
 ናብራ፣ አዳም፣ ደአ፣ ወትሩ፣ ዕላለይና፣
 ደቂ፣ አዳም፣ ኢዮም፣ ዝምቱ፣ ከማና፣
 ደንቁርና፣ እንድኢዮ፣ ነዚ፣ አምጺኡ፣ ዘእተወልና ።
 እገሌ ። (አ.ገ.ገ. በ. 9 ።)

10. - መልቀስ ።

ልጅ፣ ጋንጉል፣ ወዲ፣ አይተ፣ ገብራይ፣ ኩዓቲት፣ ንመሐሪ፣ ወዲ፣ ከን
 ቲባ፣ እግን፣ ዓይ፣ ብዑር፣ ሐደቲ፣ ዘልቀሶ ።
 ወዲ፣ እግን፣ ጠጅ፣ ዝብረሑ፣

ወዲ ፡ ሐገ-ስ ፡ ጠጅ ፡ ዝብረሑ ፡
 ወዲ ፡ ዘማርያም ፡ ጠጅ ፡ ዝብረሑ ፡
 መሐሪስ'ካ ፡ ንኡስ ፡ አዮም ፡ ድርጎ ፡ ዝምሳሑ ፡
 አባጥመር ፡ ባህታ ፡ ሐሊፋ ፡ አርሐአም ፡ ነሪሑ ፡
 ጉሹ ፡ ኩዓቲት ፡ ሃሊፋ ፡ አርሐአም ፡ ነሪሑ ፡
 አቱም ፡ ሀገር ፡ ከማይይ ፡ ትፈርሀ ፡
 ዝበልኩኩም ፡ ከማይይ ፡ ትፈርሀ ፡
 ምስሌነና ፡ አመና ፡ በዚሑ ፡
 ሰረፋና ፡ አመ ፡ ነዊሑ ፡
 አነ ፡ ከዛረብ ፡ ተለግዶ ፡ አቦይ ፡ ጸንሑ ፡
 አንበጣ ፡ መጸ ፡ ብጉላ ፡ ፈላሑ ፡
 እንካብ ፡ ዋልታናይ ፡ ዋልታኡ ፡ ሰፈሑ ፡
 እንካብ ፡ ጥይትናይ ፡ ጥይቱ ፡ በዚሑ ፡
 እንካብ ፡ ኩናትናይ ፡ ኹናቱ ፡ በሊሑ ፡
 አጥፋአና ፡ ወለ ፡ ደይና ፡ አብዚሑ ፡
 እቲምንታይ ፡ ምግባርና ፡ በዘሑ ።

11. - መልቀስ =

ናይ ፡ ጉድአት ፡ ምስቆቆር =
 አታ ፡ ጉድ ፡ እንድኢ ፡ ጉድ ፡ ኤንድኡ ።
 ውሉድ ፡ ወጸ ፡ ከካብ ፡ እንድኡ ፡
 ዝናም ፡ ሐጸጸ ፡ ብወቆትኡ ፡
 እኸሊ ፡ ድማ ፡ ነፈጸ ፡ ከብ ፡ ጉነኡ ፡
 ጥረት ፡ ሀደመ ፡ ተባረረ ፡ እንኩብ ፡ ደንባኡ ፡
 አታ ፡ ጉድ ፡ እንድኢ ፡ ጉድ ፡ እንድኢ ፡
 ደመና ፡ ይጅምር ፡ ከምድሮኡ ፡
 በርቂ ፡ ይጅምር ፡ ከምድሮኡ ፡
 ነጉዳባ ፡ ይጅምር ፡ ከምድሮኡ ፡
 ግመ ፡ ከዓ ፡ ይመጽእ ፡ ብሥፍሪኡ ፡
 ነማስያኡ ፡ ይሳገር ፡ ናብ ፡ ግዕድኡ ፡
 ይሀበም ፡ ይዘንመሉም ፡ ብጊዜኡ ፡
 ይሐርሱ ፡ ይሃፍሱ ፡ ብመላኡ ፡
 ይሐፍሱ ፡ ይመልኢ ፡ ብልክዑ ፡
 አታ ፡ ጉድ ፡ እንድኡ ፡ ጉድ ፡ እንድኡ ፡
 አታ ፡ ሃገር ፡ ከርሀም'ይ ፡ ይጸበካ ፡ እዩ ፡
 አነስ ፡ ነጊረ ፡ ብወትሩኡ ፡ ብድሮኡ ፡
 እዚ ፡ ሃገር ፡ ዘይምህላል ፡ በብንድኡ ፡
 ናይ ፡ አምላክ ፡ ከይበጸሐ ፡ ምውዳሉ ።

(አባ ፡ ያዕቆብ ፡ ገ/ኢየሱስ ።)

12. - መልቀሰ =

ሐደ : ሰብአይ : ብጥሚት : ንዝምተት : አድኡ : ዘመን : ምስ : ሐለፈሉ : ነጣቢታ : አብኢዲ : ሒዙ : እናስ : ቆርቆረ : ዘልቀሰ =

ሐመር : ፈረስ : ናይ : በሻይ : ዳንገዛ :
ዚማ : ሥጋ : መብልዕኡ : አዋዘ :
እኖይ : ንዕነ : ቀታሊኸን : ሐ.ዘ =

ሐደ : ደጉዓታይ =

III. - መደብ : ናይ : ክራር : ወይ : መሰንቆ : ግጥሚ =

1. - ክራር : ወይ : መሰንቆ =

ሐዳር : ወሰን : ተውለ (ጳ) ሐዳር : ወሰን : ደቂ : ሐኻ : ዚብላ : ወሸን : (ጳ
ተ : ጊዜ : በለ) : ሐደር : ወሰን : ተውለ : ሃደር : ወሰን : ደቂ : ሐኻ : ጥን
ቶሊዲት : ቀርነን : ዘይሐሊኻ : ሃይሊ : መን : አሚነን : ዘይሃልከ : ሃይሊ
መን : አሚነን : ስያኸ : ሐርማዝ : ዝሰትያ : ደኒነን =

ሐላው : ወሰን : ተውለ : ሃላው : ወሰን : (ድገም : ጅጊዜ) :
ምድሪ : ሃረሰ : ሐርማዝ : ዝነበረ : ምድሪ : ሃረሰ : ሐርማዝ : ዝነበረ : ተውለ :
በክስታን : አሥርሃ : ምንታን : ወረ : በታኸ : ክሳድ : ሰባር : መስንገለ :
ሐላው : ወሰን : ተውለ : ሃላው : ወሰን : አቦ : በሪህ : አቦኻ : ነገደ :
በረኻ : ትመስል : ምስ : ነደደ : በረኻ : ትመስል : ምስ : ነደደ :
አንበላይ : ትመስል : ምስህደደ :
ንዝግና : ትመስል : ምስ : ነጎደ : ተውለ :
ሃላው : ወሰን : ተውለ : ሃላው : ወሰን : መሬትስ : አብጻሕክዩ : ናብ : ደረቱ :
ጸሃይ : ምሽት : ዝናም : ምዓታቱ : ተውለ :
ምስሪ : ተላገረት : ወረቀቱ : ምስሪ : ተላገረት : ወረቀቱ =
ደቂ : ጸዕዳ : ኪወርዳ : ዓንሰባ : ተውለ :
መራው : ዝመስላ : ተሸብሸባ : መፈው : ዝመስላ : ተሸብሸባ :
ሐላው : ወሰን : ተውለ : ሃላው : ወሰን : ደቂ : ጸዕዳ : ኪወርዳ : ዓንሰባ : ተ
ውለ :
አዋልድ : ዝመስላ : ሰብ : ሕጽባ :
በዓል : ጉርዳ : ደቦ : ጋብላ : ጸባ : ተውለ =
ፍቁር : ሥላሴ : ዑቁባዝጊ : ሕነሸም =

2. - ክራር : ወይ : መሰንቆ =

ንኸንቲባ : በኸት : እምባደርሆ : ካርነሸም =
ከም : ረአና : በኸት : ከምረአና :

ከም ፡ ረአና ፡ በኪት ፡ ከም ረአና ፡
አታ ፡ ሐናቆ ፡ ጉንዳ ፡ ሃላው ፡ ዎና ፡
ከም ፡ ረአና ፡ በኪት ፡ ከም ፡ ረአና ፡
ከም ፡ ረአና ፡ በኪት ፡ ከም ፡ ረአና ።

ጳ (ዓከላይ ፡ አደራጋ ፡ ጉራ ፡ ኢድ)

ተኸተርካ ፡ አብዛ ፡ ምድርካየ ፡
አበልካዮም ፡ አበይን ፡ ጉይታይንየ ፡
ምስ ፡ ዘኸውን ፡ ዓድዋን ፡ ቋሐይን ፡
ምስ ፡ ዘኸውን ፡ ጉንደር ፡ ምስ ፡ ትግራይን ፡
ተኸተርካ ፡ አብዛ ፡ ምድርካየ ።
ከም ፡ በረቀካ ፡ ከም ፡ ወርሕን ፡ ጸሃይን ፡
ከም ፡ ገዛእካ ፡ ብቃንዳን ፡ ሮማይን ።
አታ ፡ ወይ ፡ በኪቱ ፡ ወይ ፡ በኪቱ ፡
ርሑስ ፡ አርሃ ፡ መበቁል ፡ እኖታቱ ፡
ሐልሐል ፡ በግስ ፡ ኪብሉ ፡ በኪት ፡ ምይቱ ፡
ሰብ ፡ ዓንሰባ ፡ ኪብሉኻ ፡ በኪት ፡ ምይቱ ፡
ሰብ ፡ ደንበዛን ፡ ኪብሉኻ ፡ በኪት ፡ ምይቱ ፡
ሰብ ፡ ከርነሽም ፡ ከብሉኻ ፡ በኪት ፡ ምይቱ ፡
ከም ፡ ነቕለ ፡ መላግብ ፡ ከፍቱ ፡
ርሑስ ፡ አርሐ ፡ መበቁል ፡ እኖታቱ ።

ፍቁረ ፡ ሥላሴ ፡ ሕነሽም ።

3. - ከራር ፡ ወይ ፡ መሰንቆ ።

ንራእሲ ፡ ወልደንኪኤል ፡ እተደርሰ ።
ዘይድፈር ፡ ከቡር (ሀፋር) በዓል ፡ ዓመት ፡
ብሰማይዶ ፡ ወሪድካ ፡ ብገመድ ፡
ብሰማይዶ ፡ ወሪድካ ፡ ብገመድ ፡
ብምድርዶ ፡ ፈላሕኻ ፡ ብሐመድ ፡
ምቅታል ፡ ሞቀተልካ ፡ ምሕረት ፡ ልመድ ፡
ዓርኪ ፡ ፖሻ ፡ ዓርኪ ፡ በዓል ፡ ምስሪ ፡
አኪቡ ፡ ሃቡካ ፡ ሰናድረ ፡
ጉይታ ፡ ደባስ ፡ ጉይታ ፡ ተሳባሪ ፡
ጉይታ ፡ ሃብቱ ፡ በዓል ፡ ዘግሪ ወልዳ ፡
ጉይታ ፡ መድኅን ፡ ጉይታ ፡ ፈተውራሪ ፡
ጉይታ ፡ ቅልጽም ፡ ጉይታ ፡ አገፋረ ፡
ወይሉኹምክ ፡ ወልዳ ፡ ምስ ፡ ዝከረ ፡
ኸዕቱ ፡ የእትወኹም ፡ ትሕቲ ፡ ምደሪ ።

አብ ፡ ሐማሴን ፡ ተፈጠርከ ፡ ዳብሎስ ፡
ዝሐዝካዮ ፡ ዘይብሉኻ ፡ ምላስ ፡
ከይሐረስ ፡ ዝበልዕ ፡ ከም ፡ መፋለስ ።

ሐልሐ'ዮ ፡ አዩለካን ፡ ጽቡቕ ፡ መሬት ፡
አታ ፡ ዘይድረር ፡ ከቡር ፡ በዓል ፡ ዓመት ፡
ሰናድር ፡ እንዶ ፡ አዩለካን ፡ ጽቡቕ ፡ ብረት ፡
እንታይ ፡ ወደዩከ ፡ አብ ፡ ሰንሰለት ።

ፋተውራሪዮ ፡ ይብሉኻ ፡ አይመትን ፡
ግራዝማትዮ ፡ ይብሉኻ ፡ አይመውትን ፡
ቀኛዝማትዮ ፡ ይብሉኻ ፡ አይመውትን ፡
ሰናድርከ ፡ ዘበልካዩን ፡ ብትን ፡
ከትረከብ ፡ ከትስእን ፡ ዘይትፍትን ።

(ፍቁረ ፡ ሥላሴ ፡ ሕነሽም ።)

4. - ክራር ፡ ወይ ፡ መሰንቆ ።

ንደጊያት ፡ እስባጋድስ ፡ ወልዱ ፡ እተደርሰሉም ።

አባ ፡ ገረዶ ፡ አባ ፡ ገረዶ ፡
ዓረርን ፡ በረድን ፡ መሰደደዶ ፡
አባ ፡ ገረዶ ፡ አባ ፡ ገረዶ ፡
ወሊደዶ ፡ ከይሐዝን ፡ ኩባደዶ ፡
አባ ፡ ገረዶ ፡ አባ ፡ ገረዶ ፡
ሠራሐደ ፡ ከይዓኑ ፡ ዓደዶ ፡
አብ ፡ ዝኸድኩ ፡ ከይደ ፡ ኩሉ ፡ ዓደዶ ።
አነ ፡ ምንታይ ፡ ገደዶ ፡ ምንታይ ፡ ገደዶ ፡
ዓረርን ፡ ባሩድን ፡ በረትን ፡ መሳድደዶ ፡
ናብ ፡ ዝኸድኩ ፡ ከይደ ፡ ኩሉ ፡ ዓደዶ ፡
ወሊደዶ ፡ ከይሐዝን ፡ ኩባደዶ ፡
ወልደንኪኤል ፡ እንከሉስ ፡ ሐገስ ፡ ሙግት ፡
ጋንጉል ፡ እንከሉስ ፡ ሐገስ ፡ ሙግት ፡
ካሕሳይ ፡ እንከሉስ ፡ ሐገስ ፡ ሙግት ፡
አረጋዊ ፡ እንከሉስ ፡ ሐገስ ፡ ሙግት ፡
ሱብሐት ፡ እንከሉስ ፡ ሐገስ ፡ ሙግት ፡
ወልደሰላሴ ፡ እንከሉስ ፡ ሐገስ ፡ ሙግት ፡
ትኸሕል ፡ ዝውዕሉ ፡ ከም ፡ ሐያግት ፡
ትጽግዕ ፡ ዝውዕሉ ፡ አብ ፡ ዓጋግት ፡
ወዲስ ፡ እንጋ ፡ ወሊደን ፡ እዛን ፡ ሐራግት ፡
አዩ ፡ አተኳኳስ ፡ አሜግግት ፡

እዝረ : ዘይመሐርም : እዘም : ድኹማት :
ወርሂ : ተተርኢስክስ : ጸሐይ : ሙማት ።

(ሐንቲ : ዓጋመተይቲ ።)

5. - ክራር : ወይ : መሰንቆ ።

ንደጊያት : ንጉሠ : ወዲ : እልፋ : ደጉዛይ : እተደርሉ ።

ንጉሠ : ንጉሠ : ወይ : ንጉሠ :

ንጉሠ : ንጉሠ : ወይ : ንጉሠ'ዘ : ዓለም : ብላሽ :

ንጉሠ : ንጉሐ : ወዲ : አይተ : እልፋ :

ርኢካዶ'ዚ : ዓለም : ብተላ : ምሕላፋ :

ጠበንጃኻ : ክልተ : ዝአፋ ።

ንጉሠ : ወዲ : እምቤት : ሐጉሳ :

ዕጽድ : ወዓልካዮም : ከም : ጻጉሳ :

ሐምሳ : ነይረን : አብ : ዝኖሩ :

ዶአከለካ : ቢላቶ : ሰናድሩ ።

እዘም : አከለጉዛይ : እዘም : ዓያሹ :

እዘም : ደጉዛይ : እዘም : ዓያሹ :

እዘም : ደጉዛይ : እዘም : ዓያሹ :

እዘም : ዝበንፁር : እዘም : ዓያሹ :

ሃባ : ጨማ : ቢሉም : ከይጠብሱ :

ሃባ : ብዕራይ : ቢሉም : ከይሐርሱ :

ተአኩቦም : እምቦአም : ዘኖርሱ :

ዘይእንባእም : እምባ : መን : ፈረሱ :

ዘይእንባእም : እምባ : መን : ፈረሱ :

ንጉሠ : ንጉሠ : እዚ : ዓለም : ብላሽ :

አይተ : እልፋ : እረጊት : መፍለስ :

ንጉሠዶ : ደጊም : ከይምለስ :

እኖ : ንጉሠ : እኖና : አይትኹና :

ንሱ : ይመውት : ንሰን : ይቁነና ።

IV. - ግጥሚ : ብዛዕባ : ትምህርትን : ሥራሐን ።

1. - ብሥረት : ምጅማር : ትምህርት ።

ተምህር : ተዓጠቁ : በሰመ : አብ : ቢልና : ክንጅምር :

ንጽቡት : ሐሳብና : ምእንቲ : ክሰምር :

ሰጊድ : ሰላም : ቤት : ትምህርተይ : ቤት : ኩልና :

ስማኪ : ዝበለስ : አብ : ኩሉኻ : የክፍሐልና ።

ኪኪይድ : ዝነቀለ :

ከይምለስ ፣ እንተዘይተዳሀለ ።
 ትምህርት ፣ ምቕጻል ፣ ይፈቱ ፣ ይደሊ ፣
 ከም ፣ ሃደስ ፣ ተሽሊ ።
 ይቅጽል ፣ ይዕምብብ ፣ ደስ ፣ በሊዎ ፣
 ጠኪ ፣ ምርካቡ ፣ ተመሸዎ ።
 ትምህርቲ ፣ ከግእ ፣ እዩ ፣
 ሰለልታ ፣ ይጸልእ ፣ ብባህርዩ ።
 ተምህረይ ፣ ተደሎ ፣ ንትምህርቲ ፣
 ጊዜ ፣ ቀውዲ ፣ (መርመረ)ከትከምር ፣ ንዳእቲ ።
 ሃካይ ፣ ሸለልተኛ ፣ ተምህረይ ፣
 ከውዳዕ ፣ ይኑብር ፣ ከምብዕራይ ፣ ከራይ ።
 ትምህርትን ፣ ፍልጠትን ፣ ዝርከቦ ፣
 ሃብትን ፣ ጥዕናን ፣ ይድለቦ ።
 ተመህር ፣ አይነድሃርህር ፣ ንቅድሚት ፣ ደእ ፣ ንድፋእ ፣
 አብ ፣ መወዳእታ ፣ ወደለይ ፣ ወደለይ ፣ ከይንብል ፣ ከይንከፋእ ።
 ብጽቡቅ ፣ ዝጅምር ፣ ተግዊቱ ፣
 ኪሕጉስ ፣ አለዎ ፣ አብ ፣ እተቱ ።
 ብጊዜ ፣ አዝመራ ፣ ሕረስታይ ፣ ይዘርእ ፣ ተመሃራይ ፣ ይተክል ፣
 አብ ፣ ንውዲ ፣ ትምህርቲ ፣ ከይገበረ ፣ ድንክል ።
 እሰይ ፣ እሰይ ፣ ልቦይ ፣ ተሕጉስ ፣
 እኒየልካ ፣ ሃብቲ ፣ ትምህርት ፣ ተቀሪቡ ፣ ዚውረስ ።
 አባ ፣ ያዕቆብ ፣ ገ/አ.የሱስ ፣ ሔቦ ።

2. - ናይ ፡ ሥራሕ ፣ ጠቅምን ፣ ኩባርን ።

ሥራሕ ፣ ሥራሕ ፣ ሕወት ፣ ሱብ ፣ ዝኮንካ ፣ ሥራሕ ፣
 አምላክ ፣ ኅለዩ ፣ ብአካ ፣ ከንቁራሕ ፣ (ከንምልከት) ፣
 ስለ ፣ ከይንስሃሃት ፣ ብሃደ ፣ ጉራሕ ፣
 ሕይወት ፣ ይርከብ ፣ አባኻ ፣ ጥራሕ ።
 ሥራሕ ፣ ሥራሕ ፣ ኩሉ ፣ አባካ ፣ ይሰብሰብ ፣
 ንስካ ፣ እንደካ ፣ ዓይነተይኛ ፣ ምገቢ ፣ ሰብ ፣
 ተቁሊልካ ፣ (መሊእካ) ተቅሪብ ፣ ከም ፣ ምሉእ ፣ መሰብ ፣
 ነአካ ፣ ዘጥፍእ ፣ መንታይ ፣ ይበልዕ ፣ ብመን ፣ ይሕሰብ ፣
 ከባካ ፣ ዝሃድም ፣ ይጉዳእ ፣ ይርሕራሕ ፣
 ንአካ ፣ ዘይፈቱ ፣ የለን ፣ በራሕ ፣
 ነአካ ፣ ከየጥፍእ ፣ ኩሉ ፣ ይፍራሕ ፣
 ሥራሕ ፣ ሥራሕ ፣ ንአካ ፣ ዝደሊ ፣ ንአካ ፣ ዝፈቱ ፣
 ቅኑዕ ፣ መንገዲ ፣ ሐዘ ፣ አብ ፣ ጠቅሚ ፣ አብ ፣ ድሕነት ፣ ዝእቱ ፣
 ንአካ ፣ ትብለሉ ፣ ተላ ፣ ተላ ፣ አይትደንጉዩ ፣ ከፈቱ ፣

ያኩብር ፣ ያልዕል ፣ ንወትሩ ፣ ተከንቲቱ ፣
 ጉብዝ ፣ ተንሰእ ፣ ዝባንካ ፣ ቅላዕ ፣ ቅልጽምካ ፣ ግራሀ ፣
 አምላክ ፣ ከይመጸ ፣ ከይበለካ ፣ ምስክር ፣ ጽራጎ ፣
 ንሰውነትካ ፣ ርእዩ ፣ ከይብለካ ፣ አይትፍራሕ ፣
 ንሰብ ፣ ተክብር ፣ ንሰብ ፣ ተዕብዮ ፣ ጠንካራ ፣ ሥራሕ ፣
 ብሥራሕ ፣ ኢዱ ፣ ዝመንጉደ ፣
 ሰማይ ፣ ያመስል ፣ ምስ ፣ ነጉደ ፣
 አይምሰልካ ፣ ፈረስ ፣ ምስ ፣ ሃደደ ፣
 ቀይድ ፣ በተኸ ፣ ዘይቢሉ ፣ ጊዳ ።

አባ ፣ ያዕቆብ ፣ ገ/ኢየሱስ ።

3. - ናይ ፣ አክብርት ፣ ሰላምታ ፣ ንዕዲ ማት ።

እንቋዕ ፣ ብደሐን ፣ መጻእኩም ፣ ወለዲ ፣ ምስ ፣ መኳንንቲ ፣
 ስለ ፣ ክትርእዮን ፣ ክትሰምዕን ፣ ናይ ፣ ደቅኩመ ፣ ፍረ ፣ ዘይቢላ ፣ ጎፍቲ ፣
 አሠብኩቢ ፣ ኢድኩም ፣ ግልላ ፣ ዕለልቲ ፣
 ኩብ ፣ ረከብና ፣ ጽዮቅ ፣ ዕድል ፣ ጽቡቅ ፣ ሃብቲ ።
 ንሱ ፣ ኢዩ ፣ ንዓለመ ፣ ብርሃኑ ፣
 ብዘይካኡ ፣ ልቢ ፣ ያድንቂር ፣ አእግር ፣ ያግኑ ፣
 ከምቲ ፣ ዘይተጸርገ ፣ ማይ ፣ ጨረሱ ፣ ዘፈኑ ፣
 ብዛዕባ ፣ እዚ ፣ ገለ ፣ እንተ ፣ በልኩም ፣ አይትእመና ።
 ደፍኡ ፣ ድእ ፣ ደቅኹመ ፣ አምሀሩ ፣
 ጠቅምናን ፣ ጠቅመኹምን ፣ ኪኸውን ፣ ኢዩ ፣ ንሐዋሩ ፣
 ሰንደልደል ፣ አይትበሉ ፣ ከም ፣ ዓበሩ ፣
 ጅግና ፣ ሰብ ፣ ይፋለጥ ፣ አብ ፣ ምጥንካር ፣ እግሩ ።
 ሰንቂጣጣኸ ፣ ዕንቁጣጣኸ ፣ ዕንቁጣጣኸ ፣ ንብስራት ፣ በሉ ፣
 ትምህርት ፣ ሃገርና ፣ ዘርአዩና ፣ አብ ፣ ምምዓባሉ ፣
 ወለድን ፣ ውሉድን ፣ ዘይፈላለይሉ ።
 ሐደራኹም ፣ ወለዲ ፣ ራኸቡ ፣ በር ፣ አይተድሐርሕሩ ፣
 እዝጊሉ ፣ ከይትሕትሉ ።

አባ ፣ ያዕቆብ ፣ ገ/ኢየሱስ ፣ ሐቦ ።